

KAUGSEIRE

Maastike kaugseire eesmärgiks on määrata satelliit-kaugseire, kartograafilise materjali ja maapealsete kontrollvahenditega maakattetüüpide kaasaegne struktuur Eesti maastikes ja kordusmõõtmisi kasutades tuua välja toimuvate muutuste põhisuunad. Maakatte muutuste jälgimine annab väärtuslikku informatsiooni keskkonna-, looduskaitse- ja muude arengustrateegiate väljatöötamiseks, maastiku kui loodusliku mitmekesisuse aluse iseloomustamiseks ja inimtegevuse mõju ning ulatuse hindamiseks keskkonnale.

Maastike kaugseire käigus jälgitakse avamaastike ja maastikulisi muutusi, metsade pindala, vanuselise struktuuri ja koosseisu muutusi, põllumajandusmaade ning Eesti suurjärvede (Peipsi ja Võrtsjärv) rannaroostike pindala muutusi. Maastike kaugseire hõlmab lisaks maastike kaugseire allprogrammile ka kaugseire arendustöid.

MAASTIKE KAUGSEIRE

aruanded

ÜLDHINNANG

2007. aastal analüüsiti muutusi Matsalu ja Nigula seirealade maakattes perioodil 1986 – 2001. Uurimus keskendus juba väljatöötatud meetodika rakendusele Erdas Imagine tarkvaras ja selle võimalustele. Varasemasse meetodikasse tehti täiendusi. Analüüsiti ka peamise keskmisemõtkavalise satelliitpildi (Landsat) ja suuremõtkavalise pildi (QuickBird) kasutamise võimalusi ja meetodilisi erinevusi.

TÄHELEPANU VAJAVAD FAKTID

- * Esmakordselt kasutati maskimisel baaskardi asemel põhikaarti.
- * Meetodika ja võrdluse raames koostati Matsalu ja Nigula seirealade klassifitseeritud maakatte alamtüüpide kaardid. Jõuti järeldusele, et maakatte alamtüübi klassifikatsiooni kaardid ja Natura 2000 elupaigatüübi kaardid ei ole omavahel üksüheselt võrreldavad. Küll oli aga lähtuvalt maakatte alustüübist võimalik mõningate Natura 2000 elupaigatüüpide kohta leida rohkem informatsiooni.
- * Klassifitseeritud maakatte alamtüüpide kaartide agregeerimisel jõuti teise taseme maakatteklasside kaartideni. Viimaseid kasutati klassifitseerimistäpsuse kontrolliks, mille tulemusena saadi üldiseks täpsushinnanguks Matsalus 68,3% ja Nigulas 83,3%.
- * Maastikuindeksite arvutamisel kasutati teise taseme agregeeritud kaarte. Antud töös teostati muutuste leidmine täielikult uuenenud meetodika alusel, kasutades normeeritud muutusi. Muutunud alad klassifitseeriti ja liideti mittemuutunud aladega, mis saadi 2001. aasta seisult. Nii jõuti 1986. aasta maakatteklasside kaardini. Selle baasilt arvutati üleminekumaatriksid vahemiku 1986–2001 jaoks ja kasutades Markovi ahelate põhimõtet tehti prognoos aastaks 2016.
- * Suurim muutus Matsalu seirealal viimase 15 aasta jooksul on toimunud kamardunud niitude pindala osas. Nigula seirealal oli suurim muutus soostunud ja arumetsa pindalade osas.

TEEMAKAARDID

- Muutused Peipsi järve suurtaimestiku leviku ulatuses aastatel 1986–2007 Suurjärve lõunaosa näitel
- Muutused Võrtsjärve suurtaimestiku leviku ulatuses aastatel 1986–2007 Tännasilma suudmeala piirkonna näitel.

LISAINFO

- [Katrin Väljataga, Karmen Kaukver \(toim.\). Kaugseire Eestis. Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus ja Tartu Observatoorium. Tallinn, 2008.](#)